

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 5

Частина II

**Одеса
2019**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 5. Частина II. – Одеса, ОНЕУ. – 2019. – 224 с.

Автори:

Вітковська К. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Готліб І. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Милашко О. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю. О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Підгорний А.З. – к.е.н., професор, завідувач кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Погорелова Т. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Самотоєнкова О. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Тарасова К. І. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Абалмасова М. П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Агапченко К. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Березорудський А. М. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Богомаз О. О. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Бойко В. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Бурлаєва В. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Воскобойнік І. І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Гаращенко О. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Зарічна Т. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Кот А. Г. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Любович А. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Манєва К. П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мівшук Ю. І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мотишена В. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Рубель Г. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Стародубцева Т. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Унтілов В. В. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету.

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

ЗМІСТ

Агапченко К.А., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз динаміки ліквідності комерційних банків України за період 2008 – 2018 рр.....	6
Бойко В.С., Вітковська К.В. Статистичний аналіз рівня безробіття в Україні.....	13
Агапченко К.А., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз динаміки грошової маси та грошового обігу в Україні.....	22
Березорудський А.М., Вітковська К.В. Статистична оцінка впливу факторів на рівень бідності населення.....	29
Абалмасова М.П., Готліб І.Г. Статистичний аналіз заробітної плати в Україні за 2010 – 2018 рр.....	36
Кот А.Г., Тарасова К.І. Статистичне дослідження доходів та витрат населення в системі оцінювання рівня життя.....	45
Абалмасова М.П., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз доходів та витрат населення деяких країн світу.....	55
Богомаз О.О., Самоусєнкова О.В. Аналіз діяльності інноваційних підприємств в промисловості України за 2012 – 2017рр.....	62
Гаращенко О.В., Підгорний А.З. Динаміка та перспективи розвитку вищої освіти в Україні.....	72
Мотишена В.В., Милашко О.Г. Статистичне дослідження структури та динаміки валового внутрішнього продукту.....	79
Зарічна Т.С., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз рівня людського розвитку в Україні.....	86
Воскобойнік І.І., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз рівня злочинності в Одеській області.....	92
Абалмасова М.П., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз фінансової діяльності підприємств Одеської області.....	99
Богомаз О.О., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження рівня цін в Україні.....	105
Бойко В.С., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження стану та розвитку страхового ринку в Україні.....	112
Мотишена В.В., Погорєлова Т.В. Особливості статистичного дослідження динаміки валютних курсів	120

Бурлаєва В.С., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження продовольчого ринку України.....	128
Любович А.А., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження земельних ресурсів та їх використання в Україні	134
Абалмасова М.П., Самотоєнкова О.В. Статистичний аналіз ринку інновацій в Україні.....	141
Агапченко К.А., Самотоєнкова О.В. Аналіз динаміки грошового ринку в Україні за 2008 – 2018 рр.....	147
Мившук Ю.І., Самотоєнкова О.В. Статистичний аналіз рівня доходів населення України.....	155
Рубель Г.А., Самотоснкова О.В. Залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України.....	163
Любович А.А., Милашко О.Г. Партнерство України з Францією: статистичний аспект	171
Бурлаєва В.С., Милашко О.Г. Партнерство України з Німеччиною. Статистичний аспект.....	180
Унтілов В.В., Милашко О.Г. Партнерство України з Великою Британією. Статистичний аспект	185
Богомаз О.О., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз використання інтернету в Україні	193
Бойко В.С., Ольвінська Ю.О. Порівняльний аналіз освіти в Україні та деяких країнах світу	198
Манєва К.П., Ольвінська Ю.О. Вплив інтернету на людський розвиток.....	207
Стародубцева Т.В., Ольвінська Ю.О. Вплив корупції на людський розвиток	212
Воскобойнік І.І., Вітковська К.В. Використання вибірових обстежень у соціальної статистиці	217

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЛІКВІДНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ ЗА ПЕРІОД 2008 – 2018 РР.

Агапченко К. А.¹, Погорєлова Т. В.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Агапченко К. А., Погорєлова Т. В. Статистичний аналіз динаміки ліквідності комерційних банків України за період 2008 – 2018 рр. В статті наведено результати статистичного дослідження інтенсивності динаміки ліквідності в Україні за період 2008-2018 рр., побудовано та оцінено рівняння лінійного тренду поточної ліквідності та на його базі здійснено прогноз на 2019-2021 рр.

Ключові слова: миттєва ліквідність, поточна ліквідність, короткострокова ліквідність, динаміка, прогноз.

Agapchenko K. A., Pogorelova T. V. Statistical analysis of the dynamics of liquidity indicators of commercial banks of Ukraine for the period of 2008 – 2018. The article provides statistical estimation of liquidity dynamics in Ukraine for the period of 2008-2018, constructed a statistically significant trend model of the current liquidity ratio and made a forecast for 2019-2021.

Keywords: instant liquidity, current liquidity, short-term liquidity, dynamics, forecast.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Агапченко, К. А. Статистичний аналіз динаміки ліквідності комерційних банків України за період 2008 – 2018 рр. [Текст] / К. А. Агапченко, Т. В. Погорєлова // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 5. Частина II – Одеса, ОНЕУ. – 2019. – С. 6 – 12.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Забезпечення належного та оптимального рівня ліквідності виступає однією із основних стратегічних цілей процесу комплексного управління активами та пасивами банківських установ. Банківська ліквідність відіграє важливу роль як у діяльності окремого банку, так і фінансовій системі держави, від рівня якої залежить якість та повнота надання послуг клієнтам. В сучасних нестабільних фінансових умовах функціонування банківського сектору під час управління активами та пасивами виникає загроза незбалансованості припливу та відтоку грошових коштів за строками, сумами та в розрізі валют. Сучасні банківські установи функціонують за умов перехідної динаміки розривів ліквідності. Тому своєчасне оцінювання ліквідності банків за допомогою статистичних методів є

актуальним та вкрай необхідним підґрунтям в управлінні банківською системою країни.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. В економічній літературі останніх років дослідженню теоретичних та практичних питань аналізу ліквідності присвячено багато наукових праць. Із зарубіжних вчених можна виділити фундаментальні праці П.С. Роуза та Дж. Ф. Сінкі. В Україні теоретичними та практичними аспектами управління ліквідністю банків займалися А.М. Герасимович, Я.В. Грудзевич, І.С. Гуцал, Л.В. Кузнецова, О.А. Криклій, В.І. Міщенко, А.М. Мороз, Л.О. Примостка, Л.М. Рябініна, І.В. Сало та інші. Однак, незважаючи на суттєві наукові результати, отримані вченими, варто зауважити, що методичні підходи до вдосконалення статистичного оцінювання ліквідності банків залишаються недостатньо розробленими як в теоретичному, так і в практичному аспектах.

Метою роботи є статистичний аналіз інтенсивності динаміки ліквідності банків України за період 2008-2018 рр.

Виклад основного матеріалу. Будь-яке статистичне дослідження починається з висвітлювання якісних характеристик об'єкту, що вивчається. Зауважимо, що сьогодні немає однозначного визначення поняття «ліквідність банку». В.І. Міщенко визначає ліквідність, як динамічний стан, який забезпечує своєчасність, повноту та безперервність виконання всіх грошових зобов'язань банківської системи країни, характеризує рівень її надійності та достатність коштів відповідно до потреб розвитку економіки [1]. О.А. Криклій під банківською ліквідністю розуміє здатність банку виконувати свої зобов'язання, маючи для цього достатню кількість готівки й безготівкових коштів з одночасною спроможністю банку проводити активні операції та пропонувати ліквідні продукти на ринку [2]. За визначенням НБУ, ліквідність – це здатність банку забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань, яка визначається збалансованістю між строками та сумами погашення розміщених активів та строками й сумами виконання зобов'язань банку, а також строками і сумами інших джерел й напрямів використання коштів [3]. Таким чином, під ліквідністю розуміється спроможність банку забезпечити з найменшими витратами своєчасне виконання вимог щодо своїх грошових зобов'язань та бути здатним задовольняти запити своїх клієнтів в наданні кредитів завдяки збалансованості між строками та сумами погашення розміщених активів та строками й сумами виконання зобов'язань.

Сучасна криза ліквідності банків свідчить про недостатню ефективність їх статистичної оцінки, несвоєчасно помічені тенденції зниження. У цьому разі стає очевидною необхідність якісного статистичного аналізу банківської ліквідності.

На рівень ліквідності банку впливають внутрішні та зовнішні чинники, а тому банківська діяльність пов'язана з можливістю виникнення

ситуації ризику ліквідності. Необхідність підтримки ліквідності на достатньому рівні вимагає якісного управління нею. Важлива роль у процесі аналізу ліквідності відводиться економіко-статистичним методам, які дають змогу не тільки оцінити фактичний стан щодо ліквідності, а й робити певні прогнози і бути основою для складання планів.

Для оцінки ліквідності банків другого рівня та її ефективного контролю та регулювання використовується коефіцієнтний метод, за яким визначаються відносні показники, які показують рівень ліквідності банківської установи з точки зору запасу. Зовнішні коефіцієнти ліквідності (нормативи) встановлюються і контролюються НБУ. Підсистема внутрішніх коефіцієнтів ліквідності розробляється банківськими аналітиками і визначає мінімально допустимий рівень ліквідності банку [4].

Перевагами цього методу є універсальність, наочність, доступність інформаційної бази, простота застосування, можливість аналізу та порівняння. Не зважаючи на переваги, коефіцієнтний аналіз має і недоліки: статичність, зменшення доходності банків через потребу підтримувати значні обсяги активів у ліквідній формі, неврахування особливостей окремих банків, складність визначення діапазону допустимих значень показників, непристосованість до аналізу ризику надлишкової ліквідності банку, відсутність можливості прогнозу ліквідності [5]. Коефіцієнтний метод також не дає можливість комплексно оцінити загальну тенденцію зміни ліквідності балансу банку через використання окремих показників, узагальнення даних для розрахунку коефіцієнтів може негативно позначитися на достовірності інформації, що отримує аналітик у результаті здійснення такого аналізу [6].

Для досягнення поставлених грошово-кредитною політикою цілей на мікрорівні до недавнього часу НБУ використовувало нормативи миттєвої (Н4), поточної (Н5) та короткострокової ліквідності (Н6). 31 грудня 2018 року Національний банк затвердив запровадження обов'язкового нормативу ліквідності – коефіцієнта покриття ліквідності (LCR) [7]. Норматив LCR відповідає загальноприйнятим у світі підходам оцінки ліквідності і є зрозумілим для міжнародних інвестування.

На початковому етапі статистичного оцінювання ліквідності банківської системи України проведемо порівняння фактичного рівня показників ліквідності з їх нормативними значеннями. У таблиці 1 наведено дані про рівні коефіцієнтів ліквідності комерційних банків України за період 2008-2018 рр.

З метою складання прогнозу коефіцієнтів ліквідності комерційних банків України проведемо аналіз динаміки цих показників. У таблиці 2 наведено результати розрахунку ланцюгових показників динаміки ліквідності банківської системи України за період 2008-2018 рр.

З даних таблиці 2 можемо відмітити, що за період 2008-2018 рр. рівні коефіцієнтів ліквідності постійно змінювалися. Значення коефіцієнту

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

миттєвої ліквідності мало зростання у 2008, 2009, 2012, 2014, 2015 та 2018 роках на 0,14 – 21,6 п.п., відносний приріст у зазначені роки коливався у межах 0,25 – 37,81%.

Таблиця 1

Показники ліквідності по банківській системі України
за період 2008-2018 рр.

Дата	Миттєва ліквідність, не < 20%	Поточна ліквідність, не < 40%	Короткострокова ліквідність, не < 60%
01.01.2008	75,31	32,93	53,60
01.01.2009	75,16	32,99	62,38
01.01.2010	72,90	35,88	64,45
01.01.2011	77,33	91,19	58,80
01.01.2012	70,53	94,73	58,48
01.01.2013	79,09	90,28	69,29
01.01.2014	80,86	89,11	56,99
01.01.2015	79,91	86,14	57,13
01.01.2016	79,98	92,87	78,73
01.01.2017	102,14	92,09	60,79
01.01.2018	108,08	98,37	55,55
01.01.2019	68,66	99,12	93,52

Складено на підставі [8].

Зменшення рівня коефіцієнту миттєвої ліквідності мало місце у 2010, 2011, 2013, 2016 та 2017 роках у межах від 0,32 до 17,94 п.п., що у відносному виразі становило 0,54 – 22,79%. За період 2008-2018 рр. значення коефіцієнту поточної ліквідності збільшувалося у 2010, 2012, 2013, 2015-2017 роках на 0,07 – 22,16 п.п., відносний приріст становив 0,09 – 27,71%. Зменшення цього показника у абсолютному виразі відбувалося у 2008, 2009, 2011, 2014 та 2018 роках та становило від 0,15 до 8,96 п.п., у відносному – 0,20 – 8,29%.

Таблиця 2.

Показники динаміки коефіцієнтів ліквідності банківської системи України
за період 2008-2018 рр.

Дата	Миттєва ліквідність		Поточна ліквідність		Короткострокова ліквідність	
	Абсолютний приріст, п.п.	Відносний приріст, %	Абсолютний приріст, п.п.	Відносний приріст, %	Абсолютний приріст, п.п.	Відносний приріст, %
01.01.2008	-	-	-	-	-	-
01.01.2009	8,78	16,38	-0,15	-0,20	0,06	0,18
01.01.2010	2,07	3,32	-2,26	-3,01	2,89	8,76
01.01.2011	-5,65	-8,77	4,43	6,08	55,31	154,15
01.01.2012	-0,32	-0,54	-6,8	-8,79	3,54	3,88
01.01.2013	10,81	18,48	8,56	12,14	-4,45	-4,70
01.01.2014	-12,30	-17,75	1,77	2,24	-1,17	-1,30
01.01.2015	0,14	0,25	-0,95	-1,17	-2,97	-3,33
01.01.2016	21,60	37,81	0,07	0,09	6,73	7,81

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

01.01.2017	-17,94	-22,79	22,16	27,71	-0,78	-0,84
01.01.2018	-5,24	-8,62	5,94	5,82	6,28	6,82
01.01.2019	13,11	23,60	-8,96	-8,29	-4,85	-4,93

Розраховано автором за даними [8].

Щодо коефіцієнту короткострокової ліквідності, то за період, що досліджується по банківській системі України його рівень зростав у період 2008 – 2011рр., у 2015 та 2017 роках на 0,06 – 55,31 п.п. з темпами приросту від 0,18 до 154,15%. У період 2012-2014 рр., 2016 та 2018 роках значення цього коефіцієнту ліквідності зменшувалося у межах від 0,78 до 4,85 п.п., що у відносному виразі приймало значення від 0,84 до 4,93%.

Важливим етапом аналізу динаміки ліквідності банківських установ є процес виявлення головної закономірності її розвитку.

Коефіцієнт поточної ліквідності дозволяє визначити, чи достатньо у фірми оборотних коштів для своєчасного покриття поточних зобов'язань, тому інша його назва – коефіцієнт покриття. Економічний зміст цього показника зумовлює його важливість складання його прогнозів.

Визначимо основну тенденцію розвитку поточної ліквідності в Україні за період 2008-2018 рр. методом аналітичного вирівнювання. Спочатку визначимо параметри трендового рівняння для коефіцієнту поточної ліквідності:

$$a_0 = \frac{\sum Y}{n} = \frac{1000,41}{12} = 83,368; \quad a_1 = \frac{\sum Yt}{\sum t^2} = \frac{403,02}{143} = 2,818.$$

Таким чином, рівняння лінії тренду матиме наступний вигляд:

$$\hat{Y}_t = a_0 + a_1 t. = 83,368 + 2,818t$$

Отже, упродовж періоду 2008-2018 рр. рівень коефіцієнту поточної ліквідності банків України в середньому щорічно збільшувалося на 2,818 п.п.

Оцінимо значущість, надійність та адекватність отриманого рівняння. З цією метою розрахуємо індекси детермінації та кореляції для коефіцієнту поточної ліквідності банків України:

$$\sigma_{\hat{Y}}^2 = \frac{\sum(\hat{Y} - Y)^2}{n} = \frac{1135,812}{12} = 94,651;$$

$$\sigma_3^2 = \frac{\sum(Y - \hat{Y})^2}{n} = \frac{1702,177}{12} = 141,865.$$

$$R^2 = \frac{\sigma_{\hat{Y}}^2}{\sigma_3^2} = \frac{94,651}{141,865} = 0,667 \text{ або } 66,7\%$$

Тобто, можна сказати, що 66,7% варіації значення коефіцієнту поточної ліквідності банків України за період з 01.01.2008 по 01.01.2019 рр. було зумовлено особливостями кожного року.

Розрахуємо коефіцієнт кореляції:

$$R = \sqrt{R^2} = \sqrt{0,667} = 0,817.$$

Значення коефіцієнту кореляції свідчить про досить високу достовірність отриманого рівняння тренду. Результати отриманих

розрахунків дають підставу стверджувати, що рівняння тренда майже повно описує вихідний ряд динаміки.

Важливим етапом статистичного оцінювання банківської ліквідності є розробка прогнозів. Метод аналітичного вирівнювання ряду динаміки дає можливість не тільки виявити основну закономірність розвитку ряду, а й спрогнозувати його майбутні рівні на декілька років. Прогнозні рівні ряду динаміки визначаються шляхом підстановки в отримане рівняння тренду нумерації наступних років (місяців).

Зробимо прогноз значення коефіцієнту поточної ліквідності на початок 2019, 2020 та 2021 років. Підставимо відповідні значення t до вищенаведеного рівняння тренду:

$$\hat{Y}_{2019} = 83,368 + 2,818 * 6,5 = 101,685 \%$$

$$\hat{Y}_{2020} = 83,368 + 2,818 * 7,5 = 104,503 \%$$

$$\hat{Y}_{2021} = 83,368 + 2,818 * 8,5 = 107,321 \%$$

Зобразимо отримані прогнозні рівні коефіцієнту поточної ліквідності графічно (рис. 1.) За умови збереження лінійної тенденції до зростання з ймовірністю 95,0% можна прогнозувати, що значення коефіцієнту поточної ліквідності банків України на початок 2019 р. складе 101,685%, на початок 2020 р. – 104,503%, а на початок 2021 р. – 107,321%.

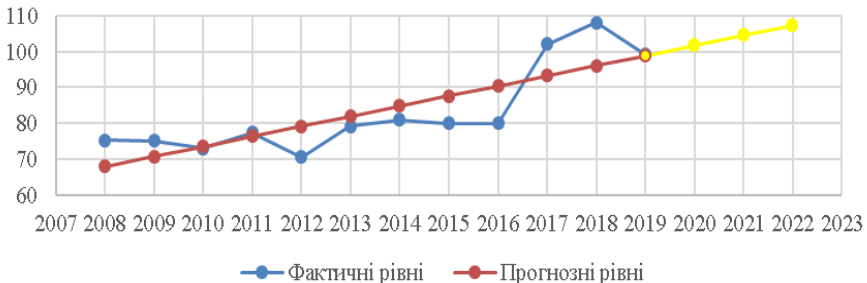

Рис. 1. Фактичні, теоретичні та прогнозні рівні коефіцієнту поточної ліквідності комерційних банків України на 2019-2021 рр.

Висновки. Результати статистичного аналізу динаміки показників ліквідності комерційних банків України за період з 2008-2018 рр. свідчать про зменшення обсягів коштів банків на кореспондентських рахунках, незбалансованість між ліквідними активами та зобов'язаннями банків України. Все це свідчить про те, що для більшості комерційних банків країни дилема «ліквідність-прибутковість» вирішується у сторону ліквідності, що не може не впливати негативно на ефективність діяльності банківських установ. Також була виявлена тенденція розвитку поточної ліквідності та побудована модель, яка значима за всіма статистичними критеріями, тому її використовували для отримання прогнозних значень на 2019 – 2021рр. За умови збереження лінійної тенденції до зростання

можна прогнозувати, що значення коефіцієнту поточної ліквідності банків України на початок 2019 р. складе 101,685%, на початок 2020 р. – 104,503%, а на початок 2021 р. – 107,321%.

Результати аналізу динаміки ліквідності та діючих нормативів ліквідності свідчать про те, що управління ліквідністю банків потребує вдосконалення. На нашу думку, введення в Україні Стандартів Базельського Комітету в більшій мірі, ніж нормативи ліквідності банків в Україні, дають можливість забезпечити фінансову стабільність банків за рахунок попередження і зниження ризику ліквідності.

Проте для досягнення позитивних зрушень від введення нормативів Базелю III необхідно запроваджувати та реалізовувати комплекс заходів з боку як НБУ, так і самих банківських установ. Національному банку необхідно дослідити, як впливають нові правила ліквідності на дохідність та застосовувати нижчі значення у періоди стабільного зростання. Це дозволить зменшити обсяги активів із низькою прибутковістю й буде стимулювати банки до ділової активності. Банківським установам необхідно переглянути моделі управління, стратегії ліквідності, цінові політику, займатися підвищенням якості активів, пошуком альтернативних джерел високоліквідних коштів та оптимальних джерел отримання доходів, прогнозуванням грошових потоків, проводити постійний моніторинг тенденції в економіці країни з метою передбачення настроїв і інфляційних очікувань серед населення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ліквідність банківської системи України: Науково-аналітичні матеріали. Вип. 12 / В.І. Міщенко, А.В. Солик та ін. – К.; Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2008. – 180 с.
2. Криклій О.А. Банківський менеджмент: питання теорії та практики: монографія / О.А. Криклій, Н.Г. Маслак, О.М. Пожар. – Суми: ДНВЗ «УАБС НБУ», 2011. – 152 с.
3. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01> 10 (дата звернення: 23.03.2019)
4. Ребрик Ю. С. Аналіз ліквідності банку в умовах нестабільності фінансових ринків / Ю. С. Ребрик // Економічний аналіз. – 2010. – № 5. – С. 326–328.
5. Серпенінова Ю. С. Фінансовий механізм управління ліквідністю банку: дис. ... кандидата екон. наук : 08.00.08 / Серпенінова Юлія Сергіївна. – Суми, 2010. – 189 с.
6. Криклій О.А., Рябінченко Д.О. Методичне забезпечення ліквідності банку у посткризових умовах. - Ефективна економіка № 7, 2012. Режим доступу <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1249>
7. Про регулювання Національним банком України ліквідності банків України: Положення НБУ. Затверджено постановою Правління Національного банку України від

30.04.2009 р. №259 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0410-09> (дата звернення: 13.04.2019)

8. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] . – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua> (дата звернення: 21.04.2019).

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ВИПУСК 5

Частина II

Одеса

